

GIESELBERG-ŠELIGOVA:

Solčni žarek — ujet!

robni solčni žarek stopi некоč pred svojega očeta, pred solnce, in prosi: »Dragi očka, na zemljo bi rad!« — Smehljajoč se premotri otec sinčka zlatolasca, ga, dvigne in ljubkuje, rekoč: »Majhno si še, dete moje, toda če te je volja, poizkusiš lahko jutri pot na zemljo.«

Kako se je razveselil zlati žarek očetovih besed! Poznal je že zemljo. Pripovedovali so mu o njej ob tihih urah bratje, ki so posečali zemljo vsak dan ter se vračali ob večerih v naročje svojega očeta in svojih bratov. Koliko lepega so doživljali solčni žarki na zemlji! Eden njih je skakal veselo od cveta do cveta, drugi je zoril sočno sadje, tretji je pozdravljal ljudi skozi odprta okna, četrti se je s potočkom tajinstveno pogovarjal, peti je napolnjeval borne kočice z zlatim sijajem. O, naš drobni žarek je poznal zemljo! Le z lastnimi očmi še ni videl zemeljske krasote. A tega se mu je zahotelo.

Od samega veselja in neprestanega pričakovanja naš mali žarek ni mogel zaspati v postelji iz mehkih tenčic, iz belih meglic. Zle misli mu zaroje po glavi. Kaj, ko bi zaslonil drugi dan nebeška vrata teman oblak in žarek ne bi mogel čez domači prag? Tiho odgrne zlatolasec tenčico belih meglic in pogleda proti nebu, kjer ni bilo oblakov; zvezdice so zvesto stražile nočno nebo. Prijateljica solčnega žarka, zvezda večernica, pokuka ljubeznivo skozi tenčico k zlatolascu, rekoč: »Ne boj se! Nebo je jasno, jutri pojdeš na potovanje, a zdaj mirno zaspaj, da boš svež in čil za pot na zemljo!«

Pomirjen je zlati žarek sladko zaspal. Drugo jutro pa, ko se je izmotal iz mehkih meglic mladi dan, je skočil naš mladi junak žarečih lic pred nebeška vrata. Zavriskal je. Urno in veselo ga je odvedla pot proti zemlji.

Mahoma je razočaran obstal. Tu ni bilo zelenih gozdov, ki so mu o njih pripovedovali bratje; tu ni bilo cvetnih poljan niti belih hiš in cerkvá. Tu se je razprostirala velika bela neprodurna plan. Žalost se je vkradla v srce mladega žarka. Že se je hotel vrniti k očetu, misleč, da je zgrešil pravo pot na zemljo, kar opazi strmé, da se debela bela plast giblje, da se ziblje in valovi. Tanjša in tanjša postaja in čimdalje bolj prozorna. Tu se mu že svetlika živo zelenje, tam vidi prosojne rdečkaste osene, tu se mu zabléči srebrn trak, tam rumenih poljan zlati sijaj. Ni bilo več debelih belih plasti, le nežne tenčice so še ogrinjale prirodo. Tudi te so prihajale vse tanjše in tanjše, da jih končno oko sploh ni več videlo.

»Kako lepo, prekrasno je vse to!« si je mislil solnčni žarek. Zavedal se je, da je na zemlji, zakaj že je razločeval drevje, ki se je spenjalo na gori solncu naproti, že je gledal hiše, izmed katerih ga je zanimala zlasti ona vrhu gore, ki je bila vsa drugačna kot druge. Pogodil jo je solnčni žarek, da je to zvezdarna, ki so mu o njej pravili bratci, da gledajo odtod ljudje skozi daljnogledne nebo, hoteč videti njegova čudesa in njegovo veličastvo iz bližine.

Bliščeč srebrn trak v dolini pa mora biti potoček, ki se je večkrat z brati-žarki tajinstveno pogovarjal.

Še zavzet od raznolikih čudes, sliši zlatolasec skrivnostno šepetanje drevja: »Hvala ti, zlati žarek, da si nas osvobodil težke megle!« Začudeno vpraša žarek: »Jaz sem to storil?« Drevje kima. »Da, tvoji luči in toploti se ne more upirati mrzla megla. Le poglej, kako si jo prisilil k tlom, kako gineva pred tvojo silo.« — »Pa sem vendar tako majhen,« odgovori skromno žarek. »Dobrota, dasi tudi mala, ima moč premagati zlo: trajno se zlo ne more upirati dobremu,« je bil odgovor iz gozda. — »Če je tako, pa hočem svojo moč izkoristiti,« vzklikne žarek, »po hribih in dolinah, po mestih in selih hočem trositi srečo.«

Poljubil je cvetke na travniku; veselo vriskajoč so dvigale svoje glavice bele, rumene, modre, rdeče. Kaj bo pač rekel potoček, si misli žarek, ko se nagne k bistri vodi, v kateri zagleda mladega solnca zlati sijaj. Prestrašil se je svoje lepote. »Ali nisi vedel, da si lep?« ga vpraša potoček. — »Ne,« odvrne žarek, »nikogar nisem vprašal in nihče mi ni tega rekel.« — »Lep si, koderkoli hodiš,« reče potoček, »najlepši pa, kadar odsevaš iz človeških oči, zakaj če te človek ujame in vklene v svoje srce, razširjaš tam svetlobo in luč, da odseva iz človeških oči; in to je lepo, lepše kot vse na svetu. Solnce v človeškem srcu stori človeka srečnega, in srečni so oni, ki uživajo čar solnčnih oči. Če si zajet v človeškem srcu, potem se ne osvobodiš več. Šele, ko človek umre, poletiš z njegovo dušo domov v nebesa.«

Žarek zlatolasec posluša zatopljen. »Kako lepo bi bilo bivati v dobrem človeškem srcu,« si misli, »koliko lepše kot potovati po zemlji in se vračati vsak večer k očetu. Kako neki se naj dam vkleniti v človeško srce?« vpraša potoček. A hitri valčki mu ne odgovore; valček, s katerim je govoril, je že odšumljal, drugi pa ne razumejo njegovega vprašanja.

Zamišljen nadaljuje žarek svojo pot. Kar se mu približa žena. Žarek se je razveselil, misleč, da ga bo žena vklenila v svoje srce. A žena je stopila v senco košatega drevesa, da žarek ni mogel do nje. Razmišljajoč, zakaj se mu je izognila žena, vidi prihajati moža. Veselo mu hiti naproti. Toda mož si zasenči z dlanjo oči in tiho godrnja. Žalostno se ozira žarek za njim. »Premajhen sem, ne marajo me, dasi bi jim nudil izobilje svetlobe in toplote.«

Zadaj priskaklja deklica, izteza roke in vzklika veselo: »Solnce, ljubo solnce, ujamem te zdaj, pri meni ostalo boš vekomaj!« — Blesteče oči so se široko odprle, in solnčni žarek se je skrnil za veke, se je skrnil v dekliško srce. V srcu je postajalo svetlo in toplo; svetloba in toplota je žarela v dekliških očeh.

Gori na nebesnem svodu pa je karal zvečer oče-solnce svoje sinove: »Vaš najmlajši bratec se ni vrnil. Jutri ga pojdete na zemljo iskat.«

Dolgo so ga iskali drugi dan. Končno so ga vendarle našli, zakaj silno jasno in svetlo je žarel iz dekličinih oči. »Vrni se k nam,« so ga prosili bratje, »težko čaka očka nate!«

»Ne morem,« jim odgovori bratec, »vkljenjen sem v otroškem srcu in tu ostanem, dokler ne poleti njegova dušica v nebesa, potem se vrnem tudi jaz domov.«

»Kaj, v človeškem srcu si?« povprašujejo začudeno bratje. »Kako pa je v človeškem srcu?«

»Prekrasno,« odvrne bratec, »mnogo lepše kót v zelenem gozdu, lepše kot na cvetni poljani, lepše kot pri žuborečem potoku.«

»Potem pa si hočemo poiskati vsi domove v človeškem srcu,« zakličejo solnčni žarki.

Razšli so se iskat novih domov. Vsak človek jih lahko ujame in vklene v svoje srce.

Ali si katerega izmed njih ujel tudi ti?

Čebela.

Zum-zum-zum-zum —
zum od zore do večera,
od cvetice do cvetice,
da medu nabira.

Zum-zum-zum-zum —
zum od zore do večera,
trudu njenemu nikoli
zvrhana ni mera.

Zum-zum-zum-zum —
zum od zore do večera;
pojdi na Čebelovo,
kdor lenuh umira!

Danilo Gorinšek.

